

4.10.3.2. De nærmere betingelser for at meddele gældssanering i forbindelse med konkurs

Med hensyn til de nærmere betingelser for at meddele tidligere erhvervsdrivende gældssanering i forbindelse med konkurs anfører Konkursrådet, at spørgsmålene omkring fastsættelsen af skyldnerens betalingsevne også her vil være en central problemstilling. Fastsættelsen af betalingsevnen har betydning dels med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt skyldneren har ført bevis for at være håbløst forgældet, dels med hensyn til beregningen af den dividende, som skyldneren kan tilbyde sine kreditorer. Er der knyttet usikkerhedsmomenter til opgørelsen af skyldnerens betalingsevne, har dette således betydning for vurderingen af begge momenter.

4.10.3.2.1. Den økonomiske betingelse

Det påhviler skyldneren at godtgøre, at den økonomiske betingelse er opfyldt, men det er Konkursrådets opfattelse, at det i praksis oftest vil være ret åbenbart, at den konkursramte skyldner opfylder betingelsen om at være håbløst forgældet. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan forekomme grænsetilfælde, hvor skønnet over den fremtidige indtægt er så usikkert, eller hvor restgælden efter konkursen er så lille, at skyldneren ikke har løftet beviset for at være håbløst forgældet.

Konkursrådet har derfor overvejet, om man bør undlade at stille krav om, at den konkursramte erhvervsdrivende skyldner skal være håbløst forgældet, men finder dog ikke grundlag for at foreslå en sådan regel. Har skyldneren gennem relativt sikre lønindtægter eller indtægter fra en ny erhvervsvirksomhed mulighed for inden for en kortere årrække at afvikle sin gæld, eller er restgælden efter konkursen så lille, at den ville kunne afvikles inden for en kortere årrække, vil det efter Konkursrådets opfattelse kunne virke stødende, hvis skyldneren alligevel kunne få gældssanering i forbindelse med konkurs.

I de tilfælde, hvor skyldneren har startet ny virksomhed, vil prognosen over en fremtidig indtægt være mere usikker end for en lønmodtager, men dette bør ikke i sig selv afskære den tidligere erhvervsdrivende skyldner fra at få gældssanering, fordi skyldneren ikke har bevist at være håbløst forgældet. I disse tilfælde bør der ikke lægges vægt på skyldnerens mere usikre forventninger til eller (positive) prognoser over den fremtidige indtægt. Den forventede indtægt må i stedet fastsættes mere skønsmæssigt og på baggrund af en relativt forsigtig vurdering, hvilket vil indebære, at skyldneren lettere vil kunne godtgøre betingelsen

om ikke inden for de nærmeste år at have nogen udsigt til at kunne betale sine gældsforpligtelser.

En nærmere vurdering af, om skyldneren er kvalificeret insolvent, vil i reglen først kunne foretages i forbindelse med konkursboets afslutning, idet skifteretten næppe før op til tidspunktet for afslutningen af konkursboet med større sikkerhed vil kunne fastslå størrelsen af skyldnerens betalingsevne og resthæftelsen efter boets afslutning. De krav, som skifteretten stiller til styrken af beviset for skyldnerens kvalificerede insolvens, bør derfor efter Konkursrådets opfattelse efter omstændighederne være lavere ved indledning af en sag om gældssanering i forbindelse med konkurs end ved indledning af en almindelig gældssaneringssag.

Der henvises til betænkningen side 389 f.

4.10.3.2.2. Skyldnerens budget

En konkursramt skyldners arbejds- og boligforhold, hvad enten den pågældende har drevet virksomhed i eget navn eller gennem et selskab, er ofte i en tid efter konkursen karakteriseret ved at være uafklarede. Det er Konkursrådets opfattelse, at man for at sikre, at særlige regler om gældssanering i forbindelse med konkurs for erhvervsdrivende får et reelt anvendelsesområde, må se bort fra kravet om, at skyldnerens økonomiske forhold i almindelighed skal være afklarede, før der kan meddeles gældssanering.

Det betyder, at der bør kunne meddeles en skyldner gældssanering, selv om skyldnerens indtægtsforhold er behæftet med en væsentlig usikkerhed, f.eks. fordi skyldneren kort tid før sagens behandling har startet en ny erhvervsvirksomhed, eller hvis skyldneren for tiden er arbejdsløs. Tilsvarende bør gælde, hvis f.eks. skyldnerens boligforhold for tiden er uafklarede, og udgiften til bolig derfor er behæftet med en væsentlig usikkerhed.

Det følger dog af princippet om, at en gældssanering skal medføre en varig løsning af skyldnerens økonomiske situation, at væsentlige usikkerhedsmomenter omkring skyldnerens fremtidige økonomiske situation, som gør det uklart, om dette mål kan nås, fortsat bør udelukke gældssanering. Har skyldneren f.eks. undladt at indgive selvangivelse, kan det normalt ikke afgøres, om der eventuelt udløses en restskat til skyldneren. Disse forhold bør efter Konkursrådets opfattelse ligesom efter gåldende ret føre til, at skyldneren nægtes gældssanering.

Det er efter rådets opfattelse af afgørende betydning, at nye regler om gældssanering i forbindelse med konkurs fortsat tilgodeser hensynet til skyldnerens kreditorer således, at skyldneren ved en gældssa-